

BENYÓ ILDIKÓ

BENYÓ ILDIKÓ

grafikusművész

adományozott műveinek

kiállítása

Hódmezővásárhely

Tornyai János Múzeum

1985. június

Fotó: Dömötör Mihály
Katalógusterv: Zahorán Mária

Felelős kiadó: Dr. Dömötör János
Szegedi Nyomda 85-2111

A hódmezővásárhelyi Tornyai János Múzeumnak tisztelettel ajándékozom a kiállításon bemutatott rajzaim és metszeteim.

A gondolat azért született meg bennem, mert életem során sok időt töltöttem rajzolásal, festéssel Hódmezővásárhelyen és Mártélyon. Élményekben gazdagodtam ott, mély érzelmek fűznek oda, barátság és tapasztalás a művészetvilágában, szeretet az ott élő emberek iránt kik a kezdő képzőművészeknek oly sok segítséget adnak. 1970-ben kerültem először a Virág utcai Alkotóházba, és azután minden évben több hetet töltöttem el ott. Linóleummetszeteket készítettem, melyeket a város és környéke, Mártély vidéke ihletett. A Derkovits Ösztöndíj pályázatra készültem, napi tíz órát metszettem a linót a világos műtomben, otthonos környezetben. 1974-ben a hódmezővásárhelyi Medgyessy Teremben önálló kiállítást rendeztem a színes linó metszeteimből.

1970 óta minden évben szerepeltek grafikáim, pasztelljeim a hódmezővásárhelyi Őszi Tárlat kiállításain. A Budapesten rendezettek közül a Stúdió Galériában 1974-ben, és a ferencvárosi Pincetárlaton megrendezettek Dr. Dömötör János múzeumigazgató nyitotta meg.

Mártélyon az Alkotóházban minden évben több hetet töltöttem el rajzolásal, festéssel. Hidegtű sorozatot, néhány olajképet és több pasztellt, rajzot készítettem ott. Az Alkotóházban barátságosan fogadtak. Az alkotóház vezetőjével Almási Gyula festőművésszel sokat beszélgettünk az ott dolgozó művészekkel együtt. A hódmezővásárhelyi festők is meglátogattak, megismertettek Mártély szép környezetével. A Mártélyon és Hódmezővásárhelyen élő emberek szeretete a festészet iránt és a művészekhez való közvetlen, barátságos természete meghatott engem.

Budapest, 1985. február

Benyó Ildikó

A rajzolás és a metszést — legalábbis abban a klasszikus értelemben, ahogy a régiek művelték — a modern képzőművészet már csak ritkán alkalmazza; mind az egyedí rajz, mind a sokszorosított grafika — párhuzamosan a műfajhatárok fellazulásával — jelentékeny változáson ment át napjainkban. Hogy van ennek a metamorfózisnak pozitív hozadéka is, azt — úgy hiszem — nem kell különösebben bizonygatni, de hogy hátrányokkal is járt a vonal műfajára nézve, az is kétségtelen. A rajz és a metszés ugyanis, amely valaha szoros kapcsolatban állt a valósággal, korunkra túlságosan is intellektualizálódott, azaz, hogy egészen pontosak legyünk, olyan esetleges tartalmakkal töltődött fel, amelyekben túlteng a szubjektivitás. Félreértés ne essék: egyéni benyomás, személyesség, eredeti nézőpont — tehát szubjektivizmus nélkül nincsen művészet, hiszen az alkotó mindig a saját lelkiségén keresztül szemléli a világot, ám ha a műnek a valósághoz való viszonya már-már kibogozhatatlan, ha a művészetben szükséges áttételesség az öncélt, a szakmai művességet, a formai bravúrt szolgálja, akkor a műalkotásba beépített szubjektum eredendő különösségéből már nem következethetünk sem az ezt megalapozó egyedire, sem az azt meghaladó általánosra. Azokra az objektív esztétikai kategóriákra tehát, melyek az alkotás jelentésének voltaképpen hordozói.

Benyó Ildikó rajzait és metszeteit szemlélve, azonnal tapasztalhatjuk, hogy nem híve a szélsőségeknek és a szépelgésnek, mértéktartásában azonban a konzervatizmusnak sincsen nyoma. Törekvéseit illetően realista alkotó, de nem az a művész, aki ne mutatna túl a realitásokon. Tud és mer elvonatkoztatni szűkebb valóságától, képes elemezni és kritizálni önnön élettapasztalatait, rendelkezik a művészi talantum ama készségével, amely a megismert és kiismert részleteket új konstrukcióba, új szintézisbe rakja, egyéni ízű, ám mégis közösségi tartalmú filozófiává szélesíti. Ciklusokká terebé-

lyesedő metszetein lényegében a saját művészi és emberi fejlődését rajzolja meg: a gyermek- és ifjúkor szép hangulatait, majd a világba kilépő felnőtt hol keserű, hol ironikus, máskor felemelő és inspiráló tapasztalatait, melyekben nem nehéz tetten érni egy nemzedék, a hetvenes évek elején indult fiatalok hely- és útkeresését, belső feszültségeit, de azokat a mércéket, azt az erkölcsi igényességet is, amit ez a generáció a magáénak vall, illetve másoktól megkövetel. A lapok legfőbb értékét a bennük megnyilatkozó világszemlélet optimizmusa, életigenlő jellege adja, meg az a sajátos előadásmód, amely a szürrealizmus metodikája szerint egyszerre jeleníti meg az álmot és a realitást. Benyó Ildikó a népballadák, a népmesék összetett látásmódjából is merítve használja ezt az ábrázolásmódot, amely ha bizonyos irodalmiasságot is eredményez egyik-másik munkáján, feltétlenül egyéni átélés terméke, és nem utánérzés. Ezt támasztja alá vonalainak olykor szecessziós hajlékonysága, valamint a pasztell-árnyalatok költőiségét kiaknázó színkezelése is.

A rajzoló, a tollal, ecsettel és ceruzával bántó Benyó Ildikó már fegyelmezettebb, s pontosabban igazodik a tárgyi-természeti világhoz. A kis ügyek érdeklik, az olyan hétköznapi jelenségek, melyek a lét alapvonásait rejtegetik. Portrét rajzol barátairól és szeretteiről, érzékeny ábrákat egy-egy természeti vagy társadalmi történésről; aggódó együttérzéssel követi a dolgozó ember mozdulatait, örömmel regisztrálja környezetünk civilizációs gyarapodását. Az effajta tiszta és világos, mondhatni racionális rajzbeszéd nem éppen gyakori mai rajzkultúránkban, ebből is adódik értéke és ereje. Bizonyítva látjuk ugyanis általa azt a régi igazságot, hogy a bonyolultság mindig logikus egyszerűségeket fed, s így lám, a részletek, az egyszerűségek felől a legkomplicáltabb dolog is megérthető. Talán még maga az élet is.

Tasnádi Attila

ÖNARCKÉP

APÁM

HOSSZÚHAJÚ AKT

KÖLTŐNŐ

ANYA KISFIÁVAL

KISFERKÓ TROMBITÁVAL

BOLDOG TÁNC

MÁRTÉLY

A RÉGI MALOMNÁL

CIRKUSZ MÁRTÉLYON

EMLÉK

ALVÓ ALEX

ALEX LAPULEVÉLLEL

KÖLTŐNŐ

AZ IFJÚ ALEX

CSÓNAKÁZÓK A TISZÁN

ÉDESANYÁM VIRÁGGAL

ÁLMODOZÓ

TERMÉSZETCSODÁLÓ

Adományozott művek

1. <i>Önarckép</i>	tusrajz	25,5×20	cm	1964
2. <i>Hosszúhajú akt</i>	tusrajz	29 ×16,7	cm	1967
3. <i>Apám</i>	tusrajz	25,5×18	cm	1967
4. <i>Költőnő</i>	tus-diófapáccrajz	28,3×20	cm	1968
5. <i>Anya kisfiával</i>	diófapáccrajz	28,8×20	cm	1969
6. <i>Boldog tánc</i>	tusrajz	29 ×20	cm	1970
7. <i>Kisferkő trombitával</i>	tusrajz	29 ×20	cm	1970
8. <i>Mártély</i>	tusrajz	29 ×20	cm	1971
9. <i>Régi malomnál</i>	tusrajz	27,5×20	cm	1971
10. <i>Emlék</i>	tusrajz	20,3×29	cm	1971
11. <i>Cirkusz Mártélyon</i>	diófapáccrajz	29,3×20	cm	1972
12. <i>Alvó Alex</i>	diófapáccrajz	20,3×29	cm	1972
13. <i>Alex lapulevéllal</i>	diófapáccrajz	27,8×19	cm	1972
14. <i>Az ifjú Alex</i>	diófapáccrajz	29 ×20,5	cm	1972
15. <i>Költőnő</i>	tusrajz	29 ×20	cm	1974
16. <i>Csónakázók a Tiszán</i>	tusrajz	29 ×19,5	cm	1975
17. <i>Édesanyám virággal</i>	tusrajz	28,3×20	cm	1975
18. <i>Álmodozó</i>	tusrajz	26,7×18,5	cm	1976
19. <i>Természetsodáló</i>	tusrajz	28,7×20	cm	1976
20. <i>Freskóterv</i>	tusrajz	29 ×20,2	cm	1976
21. <i>Ladikós</i>	tusrajz	28 ×19	cm	1976
22. <i>Tavaszi</i>	tusrajz	23,8×16,7	cm	1982

Színes fametszetek

23. <i>Látogató</i>	30×27	cm	1974
24. <i>A reménység képei V.</i>	26×29	cm	1974
25. <i>Almafa alatt</i>	24×11	cm	1975
26. <i>Visszatérők</i>	41×29	cm	1975
27. <i>A reménység képei XI.</i>	41×29	cm	1976
28. <i>Wilanow parkban</i>	41×29	cm	1976
29. <i>Vár szoborral</i>	29×41	cm	1976
30. <i>A tengerparton</i>	29×41	cm	1976
31. <i>Csónakázó</i>	29×41	cm	1976
32. <i>Tisza partján</i>	41×29	cm	1977
33. <i>Szobrász</i>	41×29	cm	1977
34. <i>Karácsony</i>	29×41	cm	1978
35. <i>Természetsodáló</i>	41×29	cm	1978
36. <i>Messze repülő</i>	41×29	cm	1978
37. <i>Anyá</i>	41×29	cm	1980
38. <i>Édesanyám</i>	41×29	cm	1980
39. <i>Édesanyám kislányával</i>	29×41	cm	1980
40. <i>Szüleim</i>	29×41	cm	1980
41. <i>Mama a kertben</i>	41×29	cm	1981
42. <i>Holdvilág</i>	29×31	cm	1981
43. <i>A nagy Univerzumban</i>	41×29	cm	1982
44. <i>Emlék</i>	40×29	cm	1983
45. <i>Ölelés</i>	40×29	cm	1983
46. <i>Szerelmesek</i>	41×29	cm	1983
47. <i>A tengernél</i>	41×29	cm	1984

